

Protocol overgang 1>2>3

Doel van dit protocol:

Het vaststellen van de criteria op grond waarvan een leerling overgaat van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3. In sommige gevallen kan een verlenging of versnelling van de kleuterperiode voor een incidentele leerling zinvol zijn.

Halverwege groep 1 of 2 stellen we ons de vraag of de doorgaande ontwikkeling van een leerling wel gebaat is bij een overgang naar groep 2 of 3. Soms zijn leerlingen in groep 2 nog zo gericht op spelen en open onderwijssituaties dat de overgang naar groep 3 te abrupt is en geen doorgaande ontwikkeling kan garanderen. Soms is er sprake van specifieke ontwikkelingsproblemen of ontwikkelingsstoornissen. Dat betekent dat we de overgangsbepaling van groep 1 naar 2 en vooral van groep 2 naar 3 zeer overwogen nemen.

In groep 2 kan onderscheid gemaakt worden tussen:

- Onrijpe leerlingen (concentratie- en werkhoudingsproblemen kunnen argumenten voor verlenging zijn, als de oorzaak ligt in opvallend jong gedrag waarvan de verwachting is dat de leerling hier “overheen groeit”.)
- Leerlingen met een beperkte ontwikkelingsmogelijkheid
- Leerlingen die op niveau zijn
 - Leerlingen die nog geen zes jaar zijn maar verder zijn dan hun leeftijdsgenoten

Bij leerlingen die nog niet op niveau zijn, volgen we de procedure die hierna beschreven staat:

Het signaal

Het serieus nemen van een overgangsbepaling begint bij ons in november/december van het groep 1 of 2 jaar n.a.v. de observaties vanuit BOSOS (**B**eredeneerd aanbod, **O**bserveren, **S**ignaleren, **O**pbrengst gericht, **S**pecifiek voor jouw praktijk).

Tijdens het voortgangsgesprek in november/december bespreken we deze observaties met de ouders. Wanneer de leerling op verschillende onderdelen in BOSOS onvoldoende scoort, vullen we ook het “beslissingsblad overgang 1-2” of “beslissingsblad overgang 2-3” in. Zie bijlagen.

De periode januari tot het eind van het schooljaar

We geven tijdens het rapportgesprek met de ouders in januari de zorgen m.b.t. de schoolloopbaan van hun kind aan en daarnaast wat we gaan doen om de ontwikkeling te stimuleren. Ook op welke wijze men daar thuis eventueel aan bij zou kunnen dragen. We geven de ouders tevens aan wanneer we de definitieve beslissing nemen over het vervolg van de schoolloopbaan van hun kind. Bij jonge leerlingen doen we dat zo laat mogelijk om de kans op een goede beslissing te kunnen verhogen.

De beslissing

Aan de hand van de evaluatie nemen wij in april een beslissing. Dit gebeurt in overleg met ouders, leerkracht en intern begeleider. School neemt hierin de eindbeslissing.

Overgang van groep 2 naar 3

Het nemen van de beslissing t.a.v. de schoolloopbaan van de leerling doen we aan de hand van een aantal overwegingen. Zo wordt er voor taal en/of rekenen een leervooraanonderzoek afgenomen. Hiermee wordt bekeken welke voorwaarden nog onvoldoende worden beheerst om een goede start te maken in groep 3. Dit onderzoek is adaptief. Dit houdt in dat voor de leerling te gemakkelijke of juist te moeilijke tests worden overgeslagen. De conclusies na ieder testonderdeel geven een goed overzicht voor wat de leerling wel/niet beheerst.

Naar aanleiding van het leervooraanonderzoek wordt een verantwoorde beslissing genomen. Bij ernstige twijfel of een leerling over kan naar de volgende groep is het advies van de leerkracht en intern begeleider, in het belang van de leerling, bindend.

Protocol overgang 1>2>3

Gekoppeld aan die beslissing geven we ook aan hoe we de leerling bij de groep 1 of 2 verlenging willen begeleiden. Daarbij kan het gaan om de leerling de gelegenheid te geven zich verder te ontwikkelen en het bieden van speciale begeleiding hierbij. Maar ook het in groep 2 eventueel aanbieden van b.v. leesbegeleiding aan de leerling die in de loop van het jaar wel toe is aan lezen. Gedurende het schooljaar wordt de leerling gestimuleerd om oefeningen en activiteiten te gaan doen op een moeilijker niveau dan de andere leerlingen. Dit gebeurt in samenspraak met de intern begeleiding en indien nodig de talentbegeleider.

Nazorg

In oktober van het hierop volgende jaar zal gecheckt worden hoe het gaat met de leerlingen waarvoor het bovenstaande is uitgevoerd. Dit gebeurt in een leerlingenbespreking met de intern begeleider.

***Versnelling**

Soms zijn leerlingen op alle gebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Vaak blijkt dit al in groep 1. De leerkracht kan dan in overleg met de ouders beslissen dat een leerling eerder met groep 2 mee gaat draaien om hem/haar de ontwikkelingskansen te geven waar hun kind aan toe is. Dit wil niet zeggen dat de leerling dan ook mee gaat naar groep 3. Als een leerling ook in groep 2 erg goed presteert, kan het weleens voor komen.

Om deze beslissing te kunnen nemen kijkt de leerkracht naar de volgende aspecten:

- De werkhouding van de leerling moet erg goed zijn; een leerling moet langere tijd achter elkaar door kunnen blijven werken, gemotiveerd zijn om te werken en moet ook uit zichzelf regelmatig kiezen voor ontwikkelingsmaterialen en moeilijke spelletjes.
- Hoe is de sociale ontwikkeling van de leerling; speelt het met leerlingen van groep 2, voelt het zich thuis bij deze leeftijdsgroep en is de leerling ook door andere leerlingen in de groep opgenomen.
- Hoe staat de leerling in de spelontwikkeling; is er sprake van gevorderd rollenspel, zoekt het ook naar extra uitdagingen in het spel, kiest het ook voor moeilijke activiteiten.
- De taalontwikkeling is erg belangrijk; spreekt de leerling in goed opgebouwde zinnen, heeft het een rijke woordenschat, beheerst het de leesvoorwaarden.
 - De leerling moet emotioneel stabiel zijn en zelfvertrouwen hebben.
- Wat de motoriek betreft, moet een leerling de fijne motoriek beheersen omdat het moet leren schrijven.
- Op het gebied van de rekenontwikkeling moet een leerling goed kunnen tellen, meten, wegen en logisch kunnen denken. De leerling moet de rekenvoorwaarden beheersen.
- De leerling moet snel van begrip zijn, een goede concentratie hebben, een brede belangstelling hebben en goed gemotiveerd zijn om naar groep 3 te gaan.

Over het algemeen zijn wij op OBS Groenehoek geen voorstander van het versneld doorlopen van de basisschool. Leerlingen bij wie overwogen wordt om vroegtijdig naar groep 3 te gaan, moeten een duidelijke voorsprong hebben op leeftijdsgenoten, alles goed mee kunnen doen met groep 2 en liefst nog iets beter presteren, gedurende langere tijd. Dit omdat er bij veel leerlingen in de kleuterleeftijd sprake is van ontwikkelingsvoorsprongen, die later weer ingelopen kunnen worden door de anderen.

Er blijft sprake van een uitzondering, omdat in groep 2 veel aandacht geschonken wordt aan de brede ontwikkeling van de leerlingen en in groep 3 meer aandacht is voor het cognitieve aspect. Dit is iets waar leerlingen wel aan toe moeten zijn. In geval van vroegtijdig naar groep 3 gaan, beslist de leerkracht van de leerling.

Als een leerling een ontwikkelingsvoorsprong heeft en de leerkracht heeft beslist dat het beter is om toch in groep 2 te blijven, wordt er goed begeleid. Gedurende het schooljaar wordt de leerling gestimuleerd om oefeningen en activiteiten te gaan doen op een moeilijker niveau dan de andere leerlingen. Dit gebeurt in samenspraak met de talentbegeleider van onze school en de intern begeleiding. Zie hiervoor ons begaafdenbeleid.

Protocol overgang 1>2>3

Beslissingen blad overgang groep 1 naar 2

Naam van het kind:		Geboortedatum:			
Ingevuld door:		Ingevuld op:			
gedrag / werkhouding	geen problemen bij afscheid nemen		spel	kind kiest ook voor meerdere spelhoeken	
	is zelfstandig			speelt ook met anderen	
	is taakgericht (10min)			speelduur neemt toe (15min)	
	nieuwsgierig/ondernemend			regels van spellen kennen en zich er aan houden	
	is gemotiveerd om naar school te gaan			neemt zelf initiatief	
in de kring	kan zich goed/duidelijk uiten		constructie / creatief	kiest wel voor moeilijke opdrachten	
	kan luisteren (10min)			kan iets duidelijk vormgeven	
	neemt goed deel aan gesprek			concentratie is voldoende (10 min)	
rekenen	kan tellen tot 10		motoriek	werktempo is voldoende	
	begrippenkennis is goed			is zeker in zijn/haar bewegingen	
				houdt potlood goed vast	
beginnende geletterdheid / taal	Interesse in boeken		sociaal emotioneel	fijne motoriek is voldoende	
	zinslengte is voldoende			zoekt contact met anderen	
	kan eigen naam schrijven/ invented spelling			zoekt contact met leerkracht	
	spreekt verstaanbaar/ goede zinnen/woordenschat			voelt zich op zijn/haar gemak	
	heeft belangstelling voor letters			is zeker/ heeft zelfvertrouwen	
	ruim voldoende score op fonemisch bewustzijn			is weerbaar/ kan kleine problemen zelf oplossen	
Puntentotaal kolom 1 :			Puntentotaal kolom 2 :		
<p>Zijn er omstandigheden in groep 2 die deze beslissing beïnvloeden? Ja/Nee Zo ja, welke?</p> <p>Kijk ook naar de meest recente observatielijst uit Bosos. Zijn er veel doelen (nog) niet behaald die bovenstaand nog niet genoemd zijn? Zo ja, welke?</p> <p>Puntentotaal: Beslissing: wel/niet naar groep 2</p>					

Wijze van invullen:

- Beheerst het kind een onderdeel dan krijgt het 2 punten. Als het onderdeel nog niet goed wordt beheerst, krijgt het 1 punt. Wordt het helemaal niet beheerst, krijgt het 0 punten.
- Tel alle punten op: 66 punten is het maximum. Een kind moet een 80% score hebben om naar groep 2 door te stromen. Dat is een score van 52 punten.
- Heeft het kind een score tussen 48-52 punten, dan zijn de voorwaarden om naar groep 2 te gaan niet optimaal.

Protocol overgang 1>2>3

Beslissingen blad overgang groep 2 naar 3

Naam van het kind: Ingevuld door:		Geboortedatum: Ingevuld op:			
gedrag / werkhouding	is zelfstandig		spel	kan samen spelen, ontwikkelt rollenspel	
	is gemotiveerd			speelt ook met anderen	
	is 20 min. taakgericht/ kan meervoudige opdracht aan voldoende werktempo			speelduur is voldoende (20min.)	
	voldoende zelfvertrouwen			doet verschillende activiteiten	
	concentratie			neemt initiatief	
in de kring	betrokken bij gesprek en actieve deelname		constructie / creatief	kiest voor ontwikkelingsmaterialen	
	goede luisterhouding (20min.)			duidelijke voorstellingen, vormgeving bij tekenen	
	betrokken bij kringactiviteiten			concentratie is goed	
rekenen	goede cijferkennis symbool herkenning tot 10		motoriek	opdrachten zien er goed uit	
	kan resultaatief tellen/ terugtellen tot 12			is zeker in zijn/haar bewegingen	
	begrippenkennis is goed			goede pengreep	
beginnende geletterdheid / taal	kan eigen naam schrijven/ invented spelling		sociaal emotioneel	zoekt contact met anderen	
	spreekt verstaanbaar/ goede zinnen/woordenschat			zoekt contact met leerkracht	
	belangstelling voor letters			voelt zich op zijn/haar gemak	
	ruim voldoende score op fonemisch bewustzijn			is zeker/ heeft zelfvertrouwen	
				is weerbaar/ kan kleine problemen zelf oplossen	
Puntentotaal kolom 1 :			Puntentotaal kolom 2 :		
Zijn er omstandigheden in groep 3 die deze beslissing beïnvloeden? Ja/Nee Zo ja, welke?					
Kijk ook naar de meest recente observatielijst uit Bosos. Zijn er veel doelen (nog) niet behaald die bovenstaand nog niet genoemd zijn? Zo ja, welke?					
Puntentotaal: Beslissing: wel/niet naar groep 3					

Wijze van invullen:

- Beheerst het kind een onderdeel dan krijgt het 2 punten. Als het onderdeel nog niet goed wordt beheerst, krijgt het 1 punt. Wordt het helemaal niet beheerst, krijgt het 0 punten.
- Tel alle punten op: 66 punten is het maximum. Een kind moet een 80% score hebben om naar groep 3 door te stromen. Dat is een score van 52 punten.
- Heeft het kind een score tussen 48-52 punten, dan zijn de voorwaarden om naar groep 3 te gaan niet optimaal.